

Brussel, 24.3.2021
COM(2021) 142 final

ANNEX 2

BIJLAGE

bij de

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES
PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL
COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S**

EU-strategie voor de rechten van het kind

Het acquis en de beleidsdocumenten van de EU betreffende de rechten van het kind

Dit document vermeldt de **meest relevante¹ rechts- en beleidsinstrumenten van de EU betreffende de rechten van het kind.**

De instrumenten zijn gerangschikt volgens de thematische onderdelen van de EU-strategie voor de rechten van het kind.

Voor alle rechts- en beleidsinstrumenten wordt een hyperlink aangegeven

Primair recht

Verdrag betreffende de Europese Unie (2012/C 326/01) – in het bijzonder artikel 3, leden 3 en 5.

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (2012/C 326/01)

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (2012/C 326/02) – in het bijzonder artikel 24 betreffende de rechten van het kind en artikel 7 betreffende de eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven, artikel 14 betreffende het recht op onderwijs, artikel 32 betreffende het verbod van kinderarbeid en de bescherming van jongeren op het werk en artikel 33 betreffende het beroeps- en gezinsleven.

Beleidsdocumenten met betrekking tot kinderrechten

[Politieke beleidlijnen voor de Europese Commissie 2019–2024 “Een Unie die de lat hoger legt. Mijn agenda voor Europa” van voorzitter Ursula von der Leyen, juli 2019](#)

Resolutie van het Europees Parlement over kinderrechten naar aanleiding van het dertigjarig bestaan van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (2019/2876(RSP))

Resolutie van het Europees Parlement van 11 maart 2021 over de rechten van het kind in het licht van de EU-strategie voor de rechten van het kind (2021/2523(RSP))

Het EU-acquis en de beleidsdocumenten met betrekking tot kinderrechten

Mededeling van de Commissie **Naar een EU-strategie voor de rechten van het kind** (COM(2006) 367 final)

Mededeling van de Commissie inzake een **EU-agenda voor de rechten van het kind** (COM/2011/60 final)

---

¹ Deze lijst is niet limitatief en bevat met name geen financiële instrumenten.

Horizontale instrumenten, waaronder instrumenten die van toepassing zijn op verschillende groepen kinderen

- **Sociale inclusie**

Aanbeveling (EU) 2017/761 van de Commissie over de **Europese pijler van sociale rechten**)

- **Ras of etnische afstamming, met inbegrip van de Roma**

Richtlijn van de Raad houdende toepassing van het **beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming** (2000/43/EG

Kaderbesluit van de Raad betreffende de bestrijding van bepaalde **vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht** (2008/913/JBZ)

Mededeling van de Commissie **Een Unie van gelijkheid:EU-actieplan tegen racisme 2020–2025** (COM(2020) 565 final)

Mededeling van de Commissie **Een Unie van gelijkheid:strategisch EU-kader voor gelijkheid, integratie en participatie van de Roma**(COM(2020) 620 final)

Aanbeveling van de Raad inzake **gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma** (2021/C 93/01)

- **Handicap**

Besluit 2010/48/EG van de Raad van 26 november 2009 betreffende de **sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap**,

Richtlijn (EU) 2019/882 betreffende de **toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten**

Een Unie van gelijkheid: **Strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030**(COM(2021) 101 final)

- **Lhbtq**

Mededeling van de Commissie over **Een Unie van gelijkheid: strategie voor gelijkheid van lhbtq'ers 2020–2025** (COM(2020) 698 final)

- **Gendergelijkheid**

Mededeling van de Commissie **Een Unie van gelijkheid: strategie voor gendergelijkheid 2020-2025** COM(2020) 152 final

- **Bescherming en integratie van migranten**

Mededeling van de Commissie **Bescherming van migrerende kinderen** (COM(2017) 211 final)

Mededeling van de Commissie **Actieplan voor integratie en inclusie 2021–2027** (COM(2020) 758 final)

- **Jongeren**

Resolutie van de Raad over een kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken: **De EU-strategie voor jongeren 2019–2027** (2018/C 456/01)

1. Deelname aan het politieke en democratische leven: een EU die kinderen in staat stelt actieve burgers en leden van een democratische samenleving te zijn

Mededeling van de Commissie **Verslag over de rechtsstaat 2020. De situatie op het gebied van de rechtsstaat in de Europese Unie** (COM(2020) 580 final)

Mededeling van de Commissie betreffende het **actieplan voor Europese democratie** (COM(2020) 790 final)

Mededeling van de Commissie **Strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de Grondrechten in de EU** (COM(2020) 711 final)

2. Sociaal-economische inclusie, gezondheid en onderwijs: een EU die kinderarmoede bestrijdt en inclusieve en kindvriendelijke samenlevingen en gezondheids- en onderwijsstelsels bevordert

2.1. Sociale inclusie

2.1.1. Horizontale instrumenten

Aanbeveling van de Commissie **Investeren in kinderen: de vicieuze cirkel van achterstand doorbreken**(2013/112/EU)

Mededeling van de Commissie **Oprichting van een Europese pijler van sociale rechten** (COM(2017) 250 final)

Aanbeveling van de Commissie over de **Europese pijler van sociale rechten** (2017/761/EU)

Interinstitutionele proclamatie betreffende de **Europese pijler van sociale rechten** (2017/C 428/09)

Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechtenactieplan voor de Europese pijler van sociale rechten (COM(2021) 102 final)

2.1.2. Familie- en gezinsleven

Richtlijn van de Raad inzake de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de **verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werknemers tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie** (92/85/EEG)

Aanbeveling van de Raad betreffende **kinderopvang** (92/241/EEG)

Richtlijn van de Raad tot uitvoering van de door **BUSINESSEUROPE**, **UEAPME**, het **CEEP** en het **EVV** gesloten herziene raamovereenkomst inzake ouderschapsverlof en tot intrekking van Richtlijn 96/34/EG (2010/18/EU)

Richtlijn (EU) 2019/1158 betreffende het **evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers** en tot intrekking van Richtlijn 2010/18/EU van de Raad

2.1.3. Jongeren op het werk

Richtlijn betreffende de **bescherming van jongeren op het werk** (94/33/EG)

Richtlijn tot vaststelling van **minimumnormen inzake sancties en maatregelen tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen**(2009/52/EG)

Richtlijn (EU) 2017/159 van de Raad van 19 december 2016 tot uitvoering van de op 21 mei 2012 door het Algemeen Comité van de landbouwcoöperaties van de Europese Unie (COGECA), de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF) en de Vereniging van de nationale organisaties van visserijondernemingen in de Europese Unie (Europêche) gesloten Overeenkomst betreffende de uitvoering van het Verdrag betreffende werk in de visserijsector van de **Internationale Arbeidsorganisatie** uit 2007

2.2. Onderwijs

2.2.1. Onderwijs

Aanbeveling van de Raad inzake beleid ter **bestrijding van voortijdig schoolverlaten** (2011/C191/01)

Aanbeveling van de Raad inzake **sleutelcompetenties voor een leven lang leren** (2018/C 189/01)

Aanbeveling van de Raad inzake de **bevordering van gemeenschappelijke waarden, inclusief onderwijs en de Europese dimensie in lesgeven** (2018/C 195/01)

Aanbeveling van de Raad inzake een **alomvattende benadering van het onderwijzen en leren van talen** (2019/C 189/03)

Mededeling van de Commissie **De Europese onderwijsruimte tegen 2025 tot stand brengen** (COM(2020) 625 final)

Resolutie van de Raad betreffende een strategisch kader voor **Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding met het oog op de Europese onderwijsruimte en verder (2021–2030)** (2021/C 66/01)

2.2.2. Voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang

Mededeling van de Commissie inzake **Opvang en onderwijs voor jonge kinderen: de beste voorbereiding van al onze kinderen**

op de wereld van morgen(COM/2011/66 final)

Aanbeveling van de Raad betreffende stelsels voor **Kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang** (2019/C 189/02)

2.2.3. Vrije tijd

Richtlijn betreffende de veiligheid van speelgoed (2009/48/EG)

2.3. Huisvesting

Aanbeveling (EU) 2020/1563 van de Commissie over **energiearmoede**

2.4. Gezondheid

2.4.1. Ziekte en preventie

Aanbeveling van de Raad over betere **samenwerking bij de bestrijding van ziektes die door vaccinatie kunnen worden voorkomen** (2018/C 466/01)

Mededeling **Het Europees kankerbestrijdingsplan** (COM(2021) 44 final)

Mededeling **Farmaceutische strategie voor Europa** (COM(2020) 761 final)

2.4.2. Voeding

Richtlijn van de Commissie inzake **bewerkte voedingsmiddelen op basis van granen en babyvoeding** voor zuigelingen en peuters (2006/125/EG)

Verordening inzake **voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen** (1924/2006/EC)

Verordening betreffende de verstrekking van **voedselinformatie aan consumenten** (1169/2011/EU)

Verordening (EU) nr. 609/2013 inzake **voor zuigelingen en peuters bedoelde levensmiddelen, voeding voor medisch gebruik en de dagelijkse voeding volledig vervangende producten voor gewichtsbeheersing**

Verordening (EU) nr. 1308/2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke **ordering van de markten voor landbouwproducten**

Verordening (EU) nr. 1370/2013 (houdende maatregelen tot **vaststelling van steun en restituties in het kader van de gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten**

Actieplan van de EU inzake **obesitas bij kinderen 2014–2020**

Verordening (EU) 2016/239 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1881/2006 wat de **maximumgehalten aan tropaanalkaloïden in bepaalde voedingsmiddelen op basis van granen voor zuigelingen en peuters** betreft

Uitvoeringsverordening (EU) 2017/39 van de Commissie tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft **Uniesteun voor de verstrekking van groenten, fruit, bananen en melk in onderwijsinstellingen**

Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/40 van de Commissie tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad, met betrekking tot **Uniesteun voor de verstrekking van groenten en fruit, bananen en melk in onderwijsinstellingen**

Mededeling Een “**van boer tot bord**”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem (COM(2020) 381 final)

2.4.3. Alcohol, tabak en drugs

Richtlijn betreffende de **onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de reclame en sponsoring voor tabaksproducten**(2003/33/EG)

Aanbeveling van de Raad inzake de **preventie van roken en initiatieven ter verbetering van de bestrijding van het tabaksgebruik** (2003/54/EG)

Mededeling van de Commissie **Een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade** (COM(2006) 625 final)

Aanbeveling van de Raad betreffende **rookvrije ruimten** (2009/C 296/02)

Richtlijn betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de **productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten** (2014/40/EU)

Uitvoeringsbesluit (EU) 2016/575 van de Commissie tot verlenging van de geldigheidsduur van Beschikking 2006/502/EG waarbij **de lidstaten worden verplicht maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat uitsluitend kinderveilige aanstekers op de markt worden gebracht en dat het op de markt brengen van “novelty lighters” wordt verboden**

2.4.4. Consumenten / Veiligheid

Richtlijn inzake **algemene productveiligheid** (2001/95/EG)

Richtlijn betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt (“**Richtlijn oneerlijke handelspraktijken**”) (2005/29/EG)

Verordening (EG) nr. 1901/2006 betreffende **geneesmiddelen voor pediatrisch gebruik**

Verordening (EG) nr. 78/2009 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot de **bescherming van voetgangers en andere kwetsbare weggebruikers**, tot wijziging van Richtlijn 2007/46/EG en tot intrekking van Richtlijn 2003/102/EG en Richtlijn 2005/66/EG

Verordening (EG) nr. 631/2009 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor bijlage I bij Verordening (EG) nr. 78/2009 inzake de **typegoedkeuring van motorvoertuigen wat de bescherming van voetgangers en andere kwetsbare weggebruikers** betreft

Verordening (EG) nr. 661/2009 betreffende **typegoedkeuringsvoorschriften voor de algemene veiligheid van motorvoertuigen, aanhangwagens daarvan en daarvoor bestemde systemen, onderdelen en technische eenheden**

Besluit van de Raad betreffende het standpunt van de Europese Unie over het ontwerpreglement van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties inzake **voetgangersveiligheid** en het ontwerpreglement van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties inzake lichtbronnen met lichtdioden (leds) (2012/143/EU)

Uitvoeringsrichtlijn van de Commissie tot wijziging van Richtlijn 91/671/EEG van de Raad betreffende het **verplichte gebruik van veiligheidsgordels en kinderbeveiligingssystemen in voertuigen** (2014/37/EU)

Uitvoeringsbesluit van de Commissie betreffende de overeenstemming van de Europese norm EN 16281:2013 voor **door de consument gemonteerde kinderveilige vergrendelingen voor ramen en balkondeuren** met het algemene veiligheidsvereiste van Richtlijn 2001/95/EG (2014/358/EU)

Aanbeveling van de Commissie betreffende beginselen ter **bescherming van consumenten en gebruikers van onlinediensten** en ter **voorkoming van onlinediensten door minderjarigen** (2014/478/EU)

2.4.5. Milieu

Mededeling van de Commissie **De Europese Green Deal** COM(2019) 640 final

3. Bestrijden van geweld tegen kinderen en waarborgen van kindbescherming: een EU die kinderen helpt om gevrijwaard van geweld op te groeien

Beschikking van de Commissie inzake het reserveren van de **nationale nummerreeks die begint met 116 voor geharmoniseerde nummers voor geharmoniseerde diensten met een maatschappelijke waarde** (2007/116/EG), zoals gewijzigd, en **Richtlijn (EU) 2018/1972 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie**

Richtlijn 2011/93/EU ter **bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie**

Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan

Mededeling van de Commissie **De EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016** COM(2012) 286 final

Mededeling van de Commissie **Vrouwelijke genitale verminking uitbannen** COM(2013) 833 final

Mededeling van de Commissie **Verslag over de follow-up van de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel en het vaststellen van verdere concrete maatregelen** (COM(2017) 728 final)

Mededeling van de Commissie betreffende de **EU-strategie voor de veiligheidsunie** COM(2020) 605 final)

Mededeling van de Commissie **EU-strategie voor een doeltreffendere bestrijding van seksueel misbruik van kinderen** (COM(2020) 607 final)

4. **Kindvriendelijke justitie: een EU waarin het justitiële stelsel borgstaat voor de rechten van kinderen en rekening houdt met hun behoeften**

4.1. **Rechtsstelsels**

Mededeling van de Commissie **Zorgen voor gerechtigheid in de EU – een strategie voor de Europese justitiële opleiding 2021-2024** (COM(2020) 713 final)

4.2. **Burgerlijk recht**

4.2.1. **Ouderlijke verantwoordelijkheid**

Beschikking van de Raad waarbij de lidstaten worden gemachtigd in het belang van de Gemeenschap het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van **ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen** te ondertekenen (2003/93/EG)

Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in **huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid**

Beschikking van de Raad waarbij bepaalde lidstaten worden gemachtigd om, in het belang van de Europese Gemeenschap, het **Verdrag van 's-Gravenhage van 1996** inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van **ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen** te bekrachtigen of tot dit verdrag toe te treden, en waarbij bepaalde lidstaten worden gemachtigd een verklaring af te leggen betreffende de toepassing van de interne voorschriften van het Gemeenschapsrecht (2008/431/EG)

Verordening (EU) 2019/1111 van de Raad betreffende de bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in **huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en betreffende internationale kinderontvoering**

4.2.2. **Onderhoudsverplichtingen**

Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van **onderhoudsverplichtingen**

Besluit van de Raad betreffende de goedkeuring, namens de Europese Unie, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 23 november 2007 inzake de **internationale inning van levensonderhoud ten behoeve van kinderen en andere familieleden** (2011/432/EU)

4.2.3. **Andere civielrechtelijke instrumenten**

Verordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de aanvaarding en de tenuitvoerlegging van authentieke akten op het gebied van **erfopvolging**, alsmede betreffende de instelling van een Europese erfrechtverklaring, en rectificaties inzake de omzettingsdata (650/2012/EU)

Richtlijn 2008/52/EG betreffende bepaalde aspecten van **bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken**

Verordening (EU) 2016/1191 inzake de bevordering van **het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie** en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012

4.3. Strafrecht

4.3.1. Jeugdrecht

Richtlijn (EU) 2016/800 betreffende **procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure**

4.3.2. Rechten van slachtoffers

Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van **minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten**

Mededeling van de Commissie **EU-strategie inzake de rechten van slachtoffers (2020-2025)** (COM(2020) 258 final)

4.3.3. Wetgeving inzake procedurele rechten

Kaderbesluit van de Raad inzake de **toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning op vonnissen** en proeftijdbeslissingen met het oog op het toezicht op proeftijdvoorwaarden en alternatieve straffen (2008/947/JBZ)

Kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de **toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen** waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie

Kaderbesluit 2009/315/JBZ van de Raad betreffende de organisatie en de inhoud van **uitwisseling van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten**

Besluit 2009/316/JBZ van de Raad betreffende de **oprichting van het Europees Strafregister Informatiesysteem (ECRIS)** overeenkomstig artikel 11 van Kaderbesluit 2009/315/JBZ

Kaderbesluit 2009/829/JBZ van de Raad inzake de toepassing, tussen de lidstaten van de Europese Unie, van het beginsel van **wederzijdse erkenning** op beslissingen inzake toezichtmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis

Richtlijn betreffende het **Europees beschermingsbevel** (2011/99/EU)

Richtlijn betreffende het **recht op informatie** in strafprocedures (2012/13/EU)

Richtlijn 2013/48/EU betreffende het **recht op toegang tot een advocaat** in strafprocedures en in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel en het **recht om een derde op de hoogte te laten brengen** vanaf de vrijheidsbeneming en om **met derden en consulaire autoriteiten te communiceren** tijdens de vrijheidsbeneming

Richtlijn (EU) 2016/343 betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het **vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn**

Richtlijn (EU) 2016/1919 betreffende **rechtsbijstand voor verdachten en beklaagden in strafprocedures** en voor gezochte personen in **procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel**

4.4. Vrij verkeer

Richtlijn 2004/38/EG betreffende het **recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden**

Mededeling van de Commissie betreffende richtsnoeren voor een betere omzetting en toepassing van richtlijn 2004/38/EG betreffende het **recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden** (COM(2009) 313 final)

Verordening (EU) nr. 492/2011 betreffende het **vrije verkeer van werknemers** binnen de Unie

Richtlijn 2014/54/EU betreffende maatregelen om de **uitoefening van de in de context van het vrije verkeer van werknemers aan werknemers verleende rechten** te vergemakkelijken

4.5. Migratie

4.5.1. Opvangvoorzieningen

Richtlijn 2013/33/EU tot vaststelling van normen voor de **opvang van verzoekers om internationale bescherming** (herschikking)

4.5.2. Gezinshereniging

Richtlijn 2003/86/EG inzake het **recht op gezinshereniging**

4.5.3. Dublinverordening en Eurodac-verordening

Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen **welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek** dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend

Verordening (EG) nr. 1560/2003 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen **welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek** dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend

Richtlijn 2013/32/EU betreffende **gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming** (herschikking)

Verordening (EU) nr. 603/2013 betreffende de instelling van “Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EU) nr. 604/2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen **welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend** en betreffende verzoeken van rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving

Verordening (EU) nr. 604/2013 tot vaststelling van de **criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend** (herschikking)

Uitvoeringsverordening van de Commissie houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen **welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek** dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend ((EU) nr. 118/2014)

Erkenningsverordening

Richtlijn 2011/95/EU inzake normen voor de **erkenning** van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een **uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming**, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking)

4.5.4. Immigratie en asiel

Mededeling van de Commissie **EU-actieplan tegen migrantensmokkel (2015–2020)** (COM(2015) 285 final)

Mededeling van de Commissie over de **voortgang van de uitvoering van de prioritaire maatregelen van de Europese migratieagenda** (COM(2016) 85 final)

Mededeling van de Commissie **Voortgangsverslag over de uitvoering van de hotspots in Griekenland** (COM(2016) 141 final)

Mededeling van de Commissie **Naar een hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en een verbetering van de legale mogelijkheden om naar Europa te komen** (COM(2016) 197 final).

4.5.5. Herplaatsing en hervestiging

Mededeling van de Commissie **Voortgangsverslag over de uitvoering van de Europese migratieagenda** (COM(2019) 126 final)

Aanbeveling (EU) 2020/1364 van de Commissie betreffende legale trajecten voor bescherming in de EU: **bevordering van hervestiging, toelating op humanitaire gronden en andere aanvullende trajecten** (C(2020) 6467)

4.5.6. Terugkeer

Richtlijn 2008/115/EG over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven

Mededeling van de Commissie betreffende het **EU-terugkeerbeleid** (COM(2014) 199 final)

Mededeling van de Commissie **EU-actieplan inzake terugkeer** (COM(2015) 453 final)

Aanbeveling van de Commissie tot vaststelling van een gemeenschappelijk “**terugkeerhandboek**” voor gebruik door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten bij het uitvoeren van terugkeergerelateerde taken (C(2015) 6250 final)

Mededeling van de Commissie over een **doeltreffender terugkeerbeleid in de Europese Unie — Een vernieuwd actieplan** (COM(2017) 200 final)

Aanbeveling (EU) 2017/432 van de Commissie over het **doeltreffender maken van terugkeer** bij de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad

4.5.7. Visa

Verordening (EG) nr. 810/2009 tot vaststelling van een **gemeenschappelijke visumcode** (Visumcode)

Besluit van de Commissie tot vaststelling van een **handleiding voor de behandeling van visumaanvragen** en de wijziging van afgegeven visa, zoals gewijzigd (C(2010) 1620 definitief)

4.5.8. Grensbeheer

Aanbeveling van de Commissie tot vaststelling van een gemeenschappelijk “**Praktisch handboek voor grenswachters (Schengenhandboek)**” voor gebruik door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten bij de uitvoering van grenstoezicht op personen (C(2006) 5186 def.)

Gewijzigd bij Aanbeveling C(2008) 2976 definitief van de Commissie)

Gewijzigd bij Aanbeveling C(2009) 7376 definitief van de Commissie)

Gewijzigd bij Aanbeveling C(2010) 5559 definitief van de Commissie

Gewijzigd bij Aanbeveling C(2011) 3918 definitief van de Commissie

Gewijzigd bij Aanbeveling C(2012) 9330 final van de Commissie

Gewijzigd bij Aanbeveling C(2015) 3894 final van de Commissie

Verordening (EU) nr. 1052/2013 tot instelling van het **Europees grensbewakingsstelsel (Eurosur)**

Mededeling van de Commissie **Beoordeling van het actieplan dat Griekenland heeft opgesteld om de ernstige tekortkomingen te verhelpen die bij de in 2015 verrichte evaluatie van de toepassing van het Schengenacquis inzake het beheer van de buitengrenzen zijn vastgesteld** (COM(2016) 220 final)

Verordening (EU) 2016/399 betreffende een Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (**Schengengrenscode**)

Mededeling van de Commissie **Krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid** (COM(2016) 205 final)

Verordening (EU) 2019/1896 betreffende de **Europese grens- en kustwacht**

4.5.9. Legale migratie

Richtlijn (EU) 2016/801 betreffende de **voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders** met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten (herschikking)

5. De digitale en de informatiemaatschappij: een EU waarin kinderen zich veilig in de digitale omgeving kunnen begeven en de kansen ervan kunnen benutten

Richtlijn 2009/136/EG tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de **universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten**, Richtlijn 2002/58/EG betreffende de **verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie** en Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende **samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming**

Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (**richtlijn audiovisuele mediadiensten**)

Mededeling van de Commissie **Europese Strategie voor een beter internet voor kinderen** (COM(2012) 196)

Verordening (EU) 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (**algemene verordening gegevensbescherming**)

Mededeling van de Commissie **Bestrijding van online-desinformatie: een Europese benadering** (COM(2018) 236 final)

Richtlijn (EU) 2018/1808 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (**richtlijn audiovisuele mediadiensten**) in het licht van een veranderende marktsituatie

Richtlijn (EU) 2018/1972 tot vaststelling van het **Europees wetboek voor elektronische communicatie** (herschikking)

Voorstel van de Commissie voor een verordening betreffende een **eengemaakte markt voor digitale diensten** (wet inzake digitale diensten) en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (COM(2020) 825 final)

Mededeling van de Commissie Europese media in het digitale decennium: Een actieplan ter ondersteuning van het herstel en de transformatie (**Actieplan Europese media**) (COM(2020) 784)

Mededeling van de Commissie **Actieplan Voor Digitaal Onderwijs 2021-2027**. Onderwijs en opleiding herbronnen voor het digitale tijdperk (COM(2020) 624 final)

6. De mondiale dimensie: en EU die kinderen wereldwijd ondersteunt, beschermt en sterker doet staan, ook tijdens crises en conflicten.

6.1. Horizontale instrumenten

EU-richtsnoeren ter bevordering en bescherming van de rechten van het kind (2017) – Geen kind aan zijn lot overlaten

Europese consensus inzake ontwikkeling (2017), onderdeel van het antwoord van de EU op de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling

Gezamenlijke mededeling **Het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie 2020–2024** (JOIN(2020) 5 final)

Toolkit kinderrechten

6.2. Thematische instrumenten

Richtsnoeren van de EU over kinderen en gewapende conflicten (2008)(bijgewerkte)

Richtsnoeren van de EU inzake geweld tegen vrouwen en de bestrijding van alle vormen van discriminatie van vrouwen (2008)

Richtsnoeren voor een EU-beleid ten aanzien van derde landen inzake foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing (herzien 2019)

Mededeling van de Commissie **Betere voeding voor moeders en kinderen in het kader van de buitenlandse hulp** (COM(2013) 141 final)

DG ECHO: **Gender-Age Marker Toolkit** (2014)

Mededeling van de Commissie **Waardig leven: van afhankelijkheid van steun tot zelfredzaamheid — Gedwongen ontheemding en ontwikkeling** (COM(2016) 234 final)

Verordening (EU) 2016/369 van de Raad betreffende de verstrekking van **noodhulp binnen de Unie**

Mededeling van de Commissie over **onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises** (COM(2018) 304 final)

Gezamenlijke mededeling **EU-Genderactieplan (GAP) III – Een ambitieuze agenda inzake gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in het externe optreden van de EU** (JOIN(2020) 17 final)

Relevante internationale verdragen op het gebied van kinderrechten

Internationale Arbeidsorganisatie

Verdrag betreffende de minimumleeftijd voor toelating tot het arbeidsproces, nr. 138 (1973)

Verdrag betreffende het verbod op en de onmiddellijke actie voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid, nr. 182 (1999)

Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht

Verdrag van 25 oktober 1980 inzake de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen

Verdrag van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen

Verdrag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden